

DE SENIOREN COALITIE

*Hét samenwerkingsverband
van seniorenorganisaties*



Aan de leden van de
Vaste Kamercommissie van VWS
Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum: 19 augustus 2025

Onderwerp: Wijkverpleging (CB 3/9/2025)

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie van VWS,

De Seniorencolatie wil uw aandacht vragen voor de cruciale rol van wijkverpleging in de zorg voor ouderen. Wijkverpleging vormt een essentiële schakel in het mogelijk maken van langer zelfstandig thuis wonen voor ouderen, met zorg en ondersteuning die dichtbij en toegankelijk is, ook in plattelandsgebieden en dunbevolkte regio's. Het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RvS) *Anders leven en zorgen* benadrukt de noodzaak van samenwerking tussen formele en informele zorg, wat de druk op de zorg kan verlichten en de kwaliteit van wijkverpleging kan verbeteren door taken beter te verdelen.

Om de kwaliteit en effectiviteit van deze zorg te waarborgen en te verbeteren, doen wij ter voorbereiding op het commissiedebat Wijkverpleging van 3 september a.s. een dringend beroep op u om onderstaande aandachtspunten mee te nemen.

Het belang van goed functionerende wijkverpleging

De Seniorencolatie is het samenwerkingsverband tussen ANBO-PCOB, Koepel Gepensioneerden, NOOM, SOMNL en de KBO-bonden Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland. Samen behartigen we de belangen van alle senioren in Nederland. Wij zien en horen vanuit onze achterban dat langer thuis wonen alleen mogelijk is als de noodzakelijke zorg en ondersteuning dichtbij is. Met de dubbele vergrijzing en de oplopende druk op de zorg is het daarom van belang te blijven inzetten op een effectieve wijkverpleging.

In het recent afgesloten Hoofdpijnenakkoord (HLO) is opgenomen dat de toegankelijkheid en herkenbaarheid van de wijkverpleging moet worden verbeterd en wordt benadrukt dat ouderen zo lang mogelijk verantwoord thuis moeten kunnen blijven wonen. Wijkverpleging speelt hierin een cruciale rol door de zorg en ondersteuning die de wijkverpleging biedt in de eigen leefomgeving van ouderen.

**De Seniorencolatie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties
en zet zich in voor alle senioren in Nederland**

Het is belangrijk dat er voldoende tijd per cliënt beschikbaar is, zodat wijkverpleegkundigen niet alleen medische zorg kunnen bieden, maar ook kunnen investeren in het opbouwen van een vertrouwensband. Een gevoel van veiligheid en vertrouwen draagt bij aan de tevredenheid en het welzijn van ouderen en kan de totale zorgvraag verminderen en de kwaliteit van leven verbeteren.

Door een betere samenwerking tussen wijkverpleging, huisartsen, ziekenhuizen, het sociale domein en het informele netwerk kan de zorg efficiënter worden gemaakt en kunnen ongeplande ziekenhuisopnames worden voorkomen (de zg. draaideur ouderen). Ook de inzet van de specialist ouderengeneeskunde in de wijk kan hierbij een grote toegevoegde waarde hebben. De toegankelijkheid en herkenbaarheid van de wijkverpleging moet worden verbeterd, zoals vastgelegd in het HLO. In dit kader verwijzen we ook naar het Generiek Kompas, dat de wijkverpleegkundige een kader biedt ter ondersteuning van het leveren van passende zorg. Het Generiek Kompas ondersteunt deze samenwerking door zorg af te stemmen op individuele behoeften (maatwerk), met een actieve rol voor het informele netwerk, zoals mantelzorgers en vrijwilligers. Het kompas benadrukt dat wijkverpleging een cruciale rol speelt in het mogelijk maken van langer thuis wonen, met aandacht voor zowel medische als sociale en emotionele behoeften.

Dit alles vraagt om heldere communicatiekanalen, gedeelde protocollen en een cultuur van samenwerking.

Wij pleiten daarom voor investeringen in samenwerkingsverbanden en digitale infrastructuur die gegevensuitwisseling tussen zorgpartijen en het sociaal domein faciliteert, met inachtneming van privacywetgeving. Mocht het beschikbare budget voor de wijkverpleging niet volledig worden benut dan zouden de resterende financiële middelen mede hiervoor ingezet kunnen worden.

Samenwerking

Door de marktwerking is de wijkverpleging sterk versnipperd met vaak veel aanbieders in één regio. Dit maakt het voor huisartsen, ziekenhuizen, patiënten en mantelzorgers lastig om de juiste zorg te vinden. Om dit probleem aan te pakken, zijn er initiatieven om organisaties voor wijkverpleging nauwer te laten samenwerken, met als doel één aanspreekpunt per wijk te creëren. Een aandachtspunt hierbij is zeker ook het verder verbeteren van de afstemming tussen de zorgverzekeraars en de gemeenten. Veel initiatieven ter ondersteuning van de informele zorg worden immers gefinancierd vanuit de WMO.

Voorbeelden van samenwerking

Er zijn verschillende regio's in Nederland waar organisaties voor wijkverpleging samenwerken om één organisatie per wijk te vormen.

Samen in de Wijkzorg Arnhem

In de regio Arnhem en omstreken hebben meerdere zorgorganisaties zich verenigd onder "Samen in de Wijkzorg." Dit initiatief, toegankelijk via www.samenindewijkzorg.nl, fungeert als een centraal aanmeldpunt voor wijkverpleging. Dit model zorgt ervoor dat cliënten, mantelzorgers en zorgprofessionals één aanspreekpunt hebben, wat de herkenbaarheid en efficiëntie vergroot.

De Seniorencolatie is hét samenwerkingsverband van ouderenorganisaties en zet zich in voor alle senioren in Nederland

ConForte in Rotterdam

In Rotterdam werkt ConForte, een samenwerkingsverband van dertien zorgorganisaties, samen. Er is een systeem ontwikkeld voor het aanvragen van thuiszorg op één plek.

Wij pleiten ervoor deze vormen van samenwerking in de regio te stimuleren via beleid zoals HLO en AZWA met verantwoordelijkheid bij overheid, zorgverzekeraars, zorgaanbieders, gemeenten en professionele netwerken. De financiering zou voornamelijk moeten komen van zorgverzekeraars via het basispakket, aangevuld met overheidsfondsen en pgb's.

Preventie en positieve gezondheid

De focus van de wijkverpleging moet meer komen te liggen op “preventie” en “positieve gezondheid”, waarbij zorgverleners niet alleen kijken naar medische behoeften, maar vooral ook naar het bevorderen van welzijn, zelfredzaamheid en sociale context.

Ondersteuning van mantelzorgers

Omdat de wijkverpleging vaak samenwerkt met mantelzorgers, is het belangrijk dat deze groep beter wordt ondersteund, bijvoorbeeld door meer respijtzorg (tijdelijke overname van zorg) en logeerszorg. Dit ontlast mantelzorgers en versterkt de zorg thuis.

Wij verzoeken u bovenstaande aandachtspunten mee te nemen in het aankomende debat.

Met vriendelijke groet,

Anneke Sipkens, directeur-bestuurder ANBO-PCOB
John Kerstens, voorzitter Koepel Gepensioneerden
Freddy May, coördinator a.i. NOOM
Lucia Lameiro, directeur-bestuurder SOMNL
Joost Cornelis, KBO Noord-Holland
Ab Ruigrok, KBO Zuid-Holland
Arie van Alphen, voorzitter KBO Gelderland